Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi saariston kehityksen edistämisestä annetun lain ympäristönhoitoavustusta koskevaa säännöstä. Esitetyllä lainmuutoksella siirrettäisiin avustuksen myöntämistä koskeva päätösvalta ympäristöministeriöltä lääninhallituksille. Muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1989 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/81) 12 §:n mukaan voidaan valtion tulo- ja menoarvion rajoissa myöntää laissa tarkoitetulle saaristokunnalle tai tällaisen kunnan jäsenelle avustusta toimenpiteisiin, jotka koskevat saaristoluonnon suojelemista taikka saariston maisemakuvan säilyttämistä tai parantamista. Avustusta voidaan myöntää myös yhdistykselle tai säätiölle, jonka tarkoituksena on luonnonsuojelu tai ympäristönhoidon edistäminen.

Avustuksen myöntää hakemuksesta ympäristöministeriö (ennen ympäristöministeriön perustamista sisäasiainministeriö). Määrärahan suuruus on valtion vuoden 1988 tulo- ja menoarviossa 650 000 mk (mom. 35.11.62.). Vuonna 1987 hakemuksia saapui 116 kappaletta. Avustuksen myöntämisprosessi lausuntomenettelyineen kestää nykyisin noin viisi kuukautta. Maksatuspäätöksen käsittelyyn ja tarkastukseen kuluu aikaa 1—2 kuukautta.

Valtioneuvoston hallinnon hajauttamisesta 29.1.1987 tekemän päätöksen mukaan ministeriöiden tulee käynnistää hallinnon hajauttamistoimenpiteitä. Yhtenä periaatteena valtionhallinnon tehtävien hajauttamisessa voidaan pitää, että suorittavia toimintoja ja tapauksittaisia päätöksiä ei yleensä tulisi tehdä ministeriössä, vaan ne tulisi siirtää alue- ja paikallishallintoon. Saariston ympäristönhoitoavustuksia koskevan päätösvallan siirto ympäristöministeriöltä lääninhallituksiin toteuttaisi omalta osaltaan hallinnon hajauttamispyrkimyksiä.

Rahoitustuen suuntaamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla maan eri osiin ehdotetaan säädettäväksi, että ympäristöministeriö vahvistaa vuosittain lääninhallitusten hakemuksista laatimien yhteenvetojen perusteella lääneittäiset avustuskiintiöt. Ennen vahvistamispäätöksen tekoa se hankkisi saaristoasiain neuvottelukunnan lausunnon.

Avustuksia koskevan päätösvallan siirron etuna olisi päätöksenteon siirtyminen lähemmäksi avustuksen saajia. Paikallista asiantuntemusta voitaisiin paremmin käyttää hyväksi. Hakemusten käsittelyaika lyhenisi 1—3 kuukautta ja päällekkäinen työ vähenisi oleellisesti. Myös maksatusmenettely nopeutuisi ja avustusten käytön valvonta tehostuisi.

Ehdotus perustuu eräitä ympäristönsuojelun rahoitusasioita koskevan päätösvallan siirtoa selvittäneen ympäristöministeriön työryhmän mietintöön (ympäristöministeriön ympäristön-

ja luonnonsuojeluosaston julkaisusarja C, 27/1987). Mietinnöstä on pyydetty muun muassa valtiovarainministeriön, sisäasiainministeriön, lääninhallitusten, kuntien keskusjärjestöjen ja saaristoasiain neuvottelukunnan lausunnot. Lausunnonantajat ovat saaristoasiain neuvottelukuntaa lukuunottamatta suhtautuneet ehdotettuun päätösvallan siirtoon myönteisesti.

2. Esityksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset

Ehdotettu päätösvallan delegointi ei mainittavasti lisäisi lääninhallitusten työmäärää, koska lääninhallitukset jo nykyisin vastaanottavat avustushakemukset ja tekevät niistä yhteenvedon sekä antavat niistä lausuntonsa. Lisäksi lääninhallitukset huolehtivat avustuskohteiden tarkastuksesta maksatusta varten. Esityksen toteuttaminen aiheuttanee valtiontaloudellisia säästöjä, koska hakemusten käsittely nopeutuu ja järkiperäistyy.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu saatettavaksi voimaan siten, että sen mukaista menettelyä voitaisiin noudattaa valtion vuoden 1989 tulo- ja menoarvioon otettavaa avustusmäärärahaa käytettäessä. Näin ollen laki olisi saatettava voimaan vuoden 1989 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1981 saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/81) 12 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 12 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

12 §

— — — — — — — — — — — — — —

Avustuksen myöntää hakemuksesta lääninhallitus. Ympäristöministeriö vahvistaa lääneittäiset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun lääninhallitukset ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.

Avustukseen sovelletaan valtioneuvoston päätöstä valtionavustuksia koskeviksi yleismääräyksiksi (490/65).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Naantalissa 1 päivänä heinäkuuta 1988

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ympäristöministeri *Kaj Bärlund*

Liite

Laki

saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä kesäkuuta 1981 saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/81) 12 §:n 2 momentti, sekä

lisätään 12 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki	*Ehdotus*
12 §	12 §
— — — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — — —
Avustuksen myöntää hakemuksesta sisäasiainministeriö. Avustukseen sovelletaan mitä valtioneuvoston päätöksessä valtionavustuksia koskeviksi yleismääräyksiksi (490/65) on määrätty.	Avustuksen myöntää hakemuksesta *lääninhallitus. Ympäristöministeriö vahvistaa lääneittäiset avustuskiintiöt sen jälkeen, kun lääninhallitukset ovat toimittaneet ministeriölle yhteenvedot hakemuksista.* *Avustukseen sovelletaan valtioneuvoston päätöstä valtionavustuksia koskeviksi yleismääräyksiksi (490/65).*
	Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .